

KAS Ruso Henrik(OKM)

17.12.2020

Asia

u-jatkokirje koskien asetusehdotuksia Erasmus, Luova Eurooppa ja Solidaarisuusjoukot - rahoitusohjelmiksi

Kokous

U/E/UTP-tunnus

U 65/2018 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan komissio antoi 30.5.2018 asetusehdotuksen unionin koulutus-, nuoriso- ja urheiluohjelmaksi (Erasmus), 30.6.2018 asetusehdotuksen Luova Eurooppa – ohjelmaksi ja 11.6.2018 asetusehdotuksen solidaarisuusjoukkoja koskevaksi ohjelmaksi. Näihin muodostetut Neuvoston näkemykset vastasivat hyvin Suomen kantoja.

Eurooppa-neuvosto pääsi sopuun EU:n tulevasta monivuotisesta rahoituskehystä ja elpymisvälineestä ylimääräisessä kokouksessaan heinäkuussa 2020. Heinäkuun Eurooppa-neuvoston jälkeen puheenjohtajavaltio aloitti MFF-liitännäisten sektoriehdotusten viimeistelyn Eurooppa-neuvoston päätelmien pohjalta.

Trilogeja on näin jatkettu kunkin ohjelman osalta pyrkimyksellä, että ohjelmat voisivat käynnistyä 2021 alusta. Rahoituskehystä ja elvytyspaketista saavutettiin sopu instituutioiden kesken 10.11.2020 ja sen myötä myös ohjelma-asetusneuvotteluissa joulukuun alkupuolella 2020.

Tällä U-jatkokirjeellä huomioidaan neuvotteluissa saavutettu edistys.

Suomen kanta

Suomi hyväksyy Eurooppa-neuvoston monivuotista rahoituskehystä koskevien heinäkuun päätelmien ja Euroopan parlamentin kanssa saavutetun 10.11.2020 poliittisen sovun mukaiset ratkaisut.

Suomen kannat rahoitusohjelmiin Erasmus, Luova Eurooppa ja Solidaarisuusjoukot on kokonaisuudessaan esitetty eduskuntakirjelmässä U 65/2018 vp. Näitä kantoja täydennettiin u-jatkokirjeellä 5.2.2020. Neuvotteluissa saavutetut kompromissit vastaavat pääosin hyvin Suomen kantoja.

Pääasiallinen sisältö

Asetusehdotusten keskeinen sisältö on esitetty eduskuntakirjelmässä U 65/2018 vp. Neuvotteluja on edistetty Suomen, Kroatian ja Saksan puheenjohtajuuskaudella vastaten pääosin hyvin Suomen em. eduskuntakirjelmässä esitettyjä kantoja. Neuvotteluissa saavutettiin seuraavat loppuvaiheen tulokset:

Erasmus: jo aiemmin, Suomen pj-kauden aikana oltiin saavutettu yhteisymmärrys mm. ohjelman liikkuvuudesta ja virtuaalisen yhteistyön muodoista, inklusiosta, eurooppalaisesta lisäarvosta sekä indikaattoreista. Keskeisimmät avoimeksi jääneet kysymykset olivat ohjelman hallintokysymys, budjetti, aikuisoppijoiden ja nuorten urheilijoiden liikkuvuus, sekä uusien aloitteiden (Eurooppalaiset korkeakouluverkostot, ammatillisen koulutuksen laatuyksiköt ja DiscoverEU) sisältyminen ohjelma-asetukseen. PJ-maa Saksa niputti keskeisimmät avoinna olevat kysymykset pakettiratkaisuksi, jonka elementit olivat Suomelle hyväksyttävissä.

- Neuvoston ja Euroopan parlamentin saavuttama sopu unionin monivuotisesta rahoituskehiksestä lisäisi ohjelman rahoitusta 2,2 miljardilla eurolla ja ratkaisi keskeiset budjettiin liittyvät kysymykset. Uusi ohjelman budjetti on reilut 26 miljardia euroa. Neuvotteluissa kasvatettiin hieman ammatillisen koulutuksen, aikuiskoulutuksen ja urheilun osuutta kokonaisbudjetista.
- Hallinnon osalta Euroopan parlamentti luopui vaatimuksestaan toimeenpanna ohjelmaa delegoiduilla säädöksillä ja hyväksyy ohjelman toimeenpanon vuosittaisilla työohjelmilla, jotka hyväksytään toimeenpanosäädöksillä. Ohjelma-asetukseen lisättiin liite, jossa yleisellä tasolla kuvataan ohjelman toiminnot, ja jota tarvittaessa voidaan täydentää delegoiduilla säädöksillä.
- Ohjelmaan ei tullut omaa toimintoa nuorten urheilijoiden yksilöliikkuvuudelle. Suomi on pitänyt tärkeänä, että ohjelman toimeenpano on tehokasta ja ohjelma-asetukseen ei tuoda uusia kohderyhmiä liian vähäisellä rahoituksella, joten tämä on kannan mukainen linjaus. Aikuisoppijoiden yksilöliikkuvuus on jatkossa mahdollista.
- Uudet aloitteet Eurooppalaiset korkeakouluverkostot, ammatillisen koulutuksen laatuyksiköt ja DiscoverEU sisältyvät ohjelma-asetukseen. Aikaisemman kantansa mukaisesti Suomi on tukenut DiscoverEU- aloitteen sisällyttämistä ohjelma-asetukseen siten, että siihen liittyy vahva oppimiselementti. Ohjelmaan tuodaan uutena toimintona Erasmus Teacher Academy, jonka tarkoituksena on tukea osallistujamaiden opettajankoulutustoimijoita ja rakentaa yhteistyöverkostoa.

Luova Eurooppa: jo aiemmin saavutettiin yhteisymmärrys ohjelman yleisistä ja erityisistä tavoitteista ml. ohjelman painopisteet ja tärkeimmät toimenpiteet. Suurimmat avoimiksi jääneet kysymykset liittyivät ohjelman budjettiin, hallintoon, inklusioon sekä kolmansien maiden osallistumiseen, jonka käsittely aloitettiin vasta marraskuussa 2020.

- Neuvoston ja Euroopan parlamentin saavuttama sopu unionin monivuotisesta rahoituskehiksestä ratkaisi budjettiin liittyvät kysymykset. Budjetti nousi 600miljoonalla 2,2mrd:iin.
- Hallinnon osalta Euroopan parlamentti luopui vaatimuksestaan toimeenpanna ohjelmaa delegoiduilla säädöksillä ja hyväksyy ohjelman toimeenpanon vuosittaisilla työohjelmilla, jotka hyväksytään toimeenpanosäädöksillä.

- Inklusiosta saavutettiin kompromissi, jonka mukaan ohjelman tavoitteita koskevassa artiklassa 3 inklusio on mainittu yhtenä tapana saavuttaa ohjelman tavoitteet yhdessä tasa-arvon, moninaisuuden ja osallistumisen kanssa.
- Kolmansien maiden osallistuminen Luova Eurooppa –ohjelman Media-osioon ja monialaiseen osioon edellyttää sitä, että ko. maat ovat yhdenmukaistaneet lainsäädäntönsä AVMS –direktiivin (2018/1808) kanssa. Naapuruuspolitiikan mailta ei edellytetä lainsäädännön yhdenmukaistamista ja nämä maat voivat osallistua kulttuuriosioon ja perustaa ohjelmadeskin.

Euroopan solidaarisuusjoukkojen osalta oli jo aiemmin saavutettu yhteisymmärrys ohjelman tavoitteista, keskeisistä määritelmistä ja osasta ohjelman toimia. Horisontaalisissa kysymyksissä sovelletaan Erasmus+-ohjelmaneuvottelujen tuloksia. Avoimet kysymykset ovat liittyneet ensisijaisesti humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukkoihin. Lisäksi neuvottelutilanne muuttui työ- ja harjoittelujaksojen osalta.

- Neuvoston ja Euroopan parlamentin saavuttama sopu unionin monivuotisesta rahoituskehiksestä ratkaisi budjettiin liittyvät kysymykset. Kehyskauden rahoitus tulee olemaan noin 1mrd.
- Hallinnon osalta Euroopan parlamentti hyväksyi ratkaisun, jonka mukaan ohjelma toimeenpannaan vuosittaisilla työohjelmilla, jotka hyväksytään toimeenpanosäädöksillä. Ohjelman toimet on kuvattu ohjelma-asetuksen liitteessä.
- Humanitaarisen avun vapaaehtoisten yläikärajan suhteen, jossa Euroopan parlamentti ei kannattanut ikärajoja ja neuvosto kannatti 30 vuoden ikärajaa, saavutettiin kompromissi, jonka mukaan solidaarisuusjaksoissa noudatetaan 30 vuoden yläikärajaa ja humanitaarisen avun vapaaehtoisjoukoissa 35 vuoden yläikärajaa, johon poikkeuksen ilman yläikärajaa muodostavat vapaaehtoisten toimintaa tukevat humanitaarisen avun asiantuntijat ('experienced experts'). Kysymys yläikärajasta on ohjelman kokonaisuuden kannalta marginaalinen.
- Ohjelmaneuvottelujen aikana Euroopan parlamentti on muuttanut näkemystään koskien työ- ja harjoittelujaksojen vaikuttavuutta nuorten työllistymisessä ja esittänyt niiden poistamista ohjelmasta. Myös jäsenmaiden enemmistö on tukenut työ- ja harjoittelujaksojen poistamista, joita kohtaan kiinnostus ohjelmamaissa on kuluneella ohjelmakaudella ollut lähes olematon. Suomi on tässä pitänyt tärkeänä, että toiminta ei saa häiritä työmarkkinoiden toimintaa.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Viite U 65/2018 vp.

Käsittely Euroopan parlamentissa

EP:n kannat asetusehdotuksiin hyväksyttiin täysistunnoissa 12.3.2019 (solidaarisuusjoukot) ja 28.3.2019 (Erasmus+ ja Luova Eurooppa)

Kansallinen valmistelu

Koulutusjaoston (EU-30) kirjallinen menettely 17.-18.12.2020.
 Kulttuuri- ja AV-palvelut –jaoston (EU31) kirjallinen menettely 17.-18.12.2020.
 Nuoriso- ja liikunta-asiat –jaoston (EU32) kirjallinen menettely 17.-18.12.2020.
 MFF-johtoryhmän kirjallinen menettely 18.-21.12.2020.

Eduskuntakäsittely

U 65/2018 vp lähetetty 13.8.2018 suureen valiokuntaan. U-jatkokirje on lähetetty eduskuntaan 5.2.2020. Asiaa on käsitelty suuren valiokunnan lisäksi sivistysvaliokunnassa ja ulkoasiainvaliokunnassa.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Ei vaikutusta kansalliseen lainsäädäntöön.

Taloudelliset vaikutukset

Viite U 65/2018 vp.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Komission tiedonanto 2021-2027 rahoituskehyksistä COM (2018) 321
Erasmus-asetusehdotus COM(2018)367
Luova Eurooppa –asetusehdotus COM(2018)366
Solidaarisuusjoukot –asetusehdotus COM(2018)440

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

Henrik Ruso (+358295330161)
Erasmus: Kaisu Piironen (+358295330359) ja Mikko Nupponen (+358505539219) ja Heidi Sulander (+358295330041)
Luova Eurooppa: Kimmo Aulake (+358295330067) ja Laura Mäkelä (+358295330223)
Solidaarisuusjoukot: Seija Astala (+358295330066) ja Katja Bergbacka (+358295330267)

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Asiasanat	rahoituskehykset
Hoitaa	OKM
Tiedoksi	EUE, MMM, OM, SM, STM, TEM, UM, VM, VNK, VTV, YM
